

Раціоналізація – “спорт” для кмітливого розуму

Електромеханік Мукачівської дистанції сигналізації та зв'язку Віктор ГЕГА:

“Іноді рацпропозиція народжується через... лінощі”

Віктор Гега, електромеханік контрольно-вимірювального пункту сигналізації, централізації та блокування Мукачівської дистанції сигналізації та зв'язку – молодий фахівець, працює на залізниці лише п'ять років, але в його активі вже багато цікавих рацпропозицій, які знайшли своє втілення і застосування на практиці. За одну з них минулого року він здобув третє місце серед молодих раціоналізаторів на Львівській залізниці. З нагоди Дня раціоналізатора, який традиційно відзначають третьої суботи вересня, кореспондент газети поспілкувалася з Віктором Гегою про роботу над рацпропозиціями, життєві погляди і задуми на майбутнє.

– Вікторе, розкажіть, як ви захопилися раціоналізаторством?

– Зацікавив мене цим викладач Львівського залізничного технікуму Микола Заболоцький. Він у нас викладав сигналізацію, централізацію та блокування і часто повторював: “Спочатку попрацюйте на автосигналізації, а потім він працюватиме на вас”. От я й старався показати свої знання. Один раз виявив ініціативу на занятті і з того часу після пар часто залишався робити якісь стенди, наприклад, для вивчення сигнальних точок чи різних типів рейкових кіл. Тоді він мені детально пояснював усі нюанси, показував і підказував, як зробити ефективно і разом із тим усе мінімізувати. Мені сподобався такий підхід до роботи, а потім це переросло у захоплення.

– Чи ви до того цікавилися технікою?

– Зі шести років я знайомий із паяльником. Бачив, як батько щось майстрував, паяв. Залишати якісь запчастини без нагляду тоді було ризиковано, бо я зразу ж брався за них. Зі силою струму я познайомився ще в початковій школі, коли спробував тривольтовий електродвигун увімкнути в розетку. Добре, що постраждав лише двигун. Пізніше я примудрився потай від батька розібрати перший його магнітофон. А в старших класах добрався й до телевізора. Отак і вчився обходитися з технікою.

– Що спонукає вас до раціоналізації?

– Молодий, неодружений от і знайшов собі заняття (сміється). А якщо без жартів, то просто хочеться працювати в зручних умовах. У моєму розумінні – це коли потрібно перевірити якийсь блок і не застосовувати для цього купу приладів, не плутатися у безлічі дров'яків, а взяти лише один пристрій, під'єднати, натиснути кнопку і все – перевірено! Хочеш ліпшого – зроби щось для цього. Не можна жити лише тим, що є. А покращити, вдосконалити можна все. У цьому питанні я вимогливий до себе і до інших. Крім того, тут не обійшлося і без... лінощів. Усе зроблене з'явилося через них. Бо кожна людина певною мірою і через лінощі намагається створити щось таке, що полегшить їй життя.

– Як виглядає процес створення рацпропозиції?

– Під час роботи виникає ідея, як поліпшити чи спростити виконання якоїсь операції. Спочатку обмірковую, наскільки це по-

трібно та вигідно. Потім формулюю вимоги до задуму (як це повинно працювати тощо), читаю відповідну технічну літературу, переглядаю різні схеми, обмірковую, як це все об'єднати задля бажаного результату, як воно взаємодіятиме між собою. Наступний крок – підбір запчастин та інструменту для роботи. Після цього починається реалізація ідеї та підготовка опису того, що створено.

– Масте проблеми з отриманням деталей, матеріалів чи інструментів?

– Із матеріальним забезпеченням зараз усюди скрутно. Щось у дистанції є, а чогось бракує, тому деякі інструменти приношу з дому, а радіодеталі купую на ринку. Вважаю, що на своє робоче місце можна витратити якихось 50 чи 100 гривень, щоб було зручно і приємно працювати.

– А якою була перша ваша ідея для поліпшення роботи?

– Це була ідея просвердлити отвір у стіні в потрібному місці (сміється). Потрібно було подати напругу на один із робочих стендів. Для цього найдоцільніше було використати батарейну шафу, що стоїть надворі, за стіною кабінету, у якій я працюю. Найпростіше протягти до неї кабелі, зробивши відповідний отвір у стіні. Із такою ідеєю я підійшов до начальника дистанції. Він дозволив – я зробив, потім отвір акуратно заробив, навіть ніхто не помітив. А справжні раціональні пропозиції з'явилися пізніше. За попередній рік я подав чотири рацпропозиції.

– Серед них є улюблені і чому?

– Таких три. Стенд системи контролю автоматики і телемеханіки, стенд для обкатки реле сигналізації, централізації та блокування дешифраторних комірок і трансмітерів, приставка для перевірки радіодеталей за допомогою осцилографа. Я їх бачу практично щодня. Перший вдався дуже гарним. Немає до чого придертися. Із другим я добряче намучився. Витратив багато сил і часу, а це – понад 100 м проводу. А приставкою я часто користуюся, і вона полегшує мені роботу. Її переваги в тому, що при перевірці радіоелемента його не потрібно випаювати зі схеми.

– А над чим ви працювали найдовше?

– Над стендом для обкатки реле сигналізації, централізації та блокування дешифраторних комірок та трансмітерів, який зробив, щоб полегшити роботу колегам. Це своєрідний імітатор перегону. На ньому можна перевірити апаратуру, задавши умови, максимально наближені до реальних умов її експлуатації, зокрема пошкодження. Він досить громіздкий, із великою кількістю реле, штепселів тощо. Там треба було і болгаркою метал різати, щоб зробити каркас, і свердлити. Спочатку до мене навіть із сусідніх кабінетів прибігали, питали, чи не горить у нас щось. Багато часу пішло і на монтування. Загалом працював над ним шість місяців.

– Над чим працюєте зараз?

– Над блоком центрального шифратора, який потрібен для перевірки сигналів телеуправління. Такі на нашій залізниці використовуються тільки у Львові та в Ужгороді. Це рідкісний блок, тому треба було спаяти його самому. У блоці майже 800 радіодеталей, перемички, діоди та транзистори. Я його



змонтував і тепер зможу користуватися ним у роботі.

– Що найприємніше у створенні рацпропозицій?

– Бачити, що зроблене приносить користь: надійно працює, полегшує роботу людям, економить час і підвищує ефективність праці.

– Вашими рацпропозиціями цікавляться інші дистанції?

– Був один випадок. Телефонували до керівництва дистанції з Волині, просили схему стенда системи контролю автоматики і телемеханіки.

– Чи відчуваєте підтримку керівництва дистанції?

– Звичайно. Наш начальник Михайло Попович – добрий фахівець і грамотний керівник. Його всі поважають. Він ніколи не відмовить у проханні щось підказати, проконсультувати з технічних питань. До речі, саме Михайло Васильович заохотив мене узятися за пульт для перевірки сигналів телеуправління, над яким я працюю.

– Як ставитесь до критики і зауважень на роботі?

– Нормально. Вважаю критику і зауваження потрібними. Завжди уважно вислухаю, якщо мені вказують на помилки, бо на них вчать і вдосконалюються. Усі перевірки і ревізії існують власне для того, щоб ми могли стати кращими працівниками, фахівцями. Не треба цього боятися. Не соромлюся підійти до начальника чи до колеги за компетентною консультацією. Звертатимусь із запитанням хоч і десять разів, але врешті знатиму, як усе зробити правильно та якісно.

– Масте ще якась хобі?

– Спорт. Через день – я у тренажерному залі. Ані погода, ні погане самопочуття не можуть бути причинами для пропуску тренування. Займаюся вже одинадцять років, але лише рік – цілеспрямовано, напівпрофесійно. Уже здобув друге місце на змаганнях (Кубок

Ужгорода з класичного триборства та жиму лежачи). Не сподівався на такий результат. Адже поряд були такі натреновані здоровані, що я біля них виглядав дуже скромно.

– Наскільки те, чим ви займаєтесь на роботі, відповідає вашим мріям?

– Повністю. Моя робота мені подобається. Я для цього вчився, знаю цю справу і хочу знати її ще краще.

– Чи мріяли ви про залізничну професію?

– У мене в родині всі залізничники: батьки, сестра, дідуся, бабусі, тітки, дядьки... Тож, коли прийшов час обирати професію, батьки привели мене до Львівського технікуму залізничного транспорту, щоб і я продовжив родинну професійну династію. Я погодився, бо інших мрій у мене не було. Залізницю та залізничників із давніх-давен поважають у суспільстві, ще коли перший потяг пройшов нашим краєм. У Дніпропетровському університеті залізничного транспорту я продовжив навчання за власним вибором. Навчався там заочно, працюючи у Мукачівській дистанції сигналізації та зв'язку.

– Як рідні ставляться до того, що ви стільки часу витрачаєте на роботу?

– Вони не помічають, скільки часу і зусиль це займає насправді, бо не працюють поряд зі мною. Основну роботу із рацпропозицій я виконую на роботі, а вдома хіба що готую описи. Це вже дрібниці. А результати – гордість для мамі і тата.

– Що масте у планах?

– Через рік-два хотів би відтворити на своєму робочому місці лінійний пункт диспетчерської централізації системи “Нева”, щоб на місці перевіряти, як працює деяка апаратура.

Окрім того, маю бажання робити щось уже на програмному методі. Стара апаратура хоча ще працює, але вже віджила своє. На зміну їй приходить нова, сучасна. Треба переходити на неї.

Спілкувалася Ольга ПАДКОВСЬКА

ЗАСНОВНИКИ:
управління Львівської залізниці та дорпрофсоз
Ресурсне свідчення
КВ № 1252.
Редактор
Ігор ПАРАШАК
тел. 226-32-97
факс. 226-41-83
Заступник редактора
Андрій ВЕЗДЕНКО.....226-26-10

Відповідальний секретар
Галина КВАС.....226-25-67
Коректор
Андрій КОСІОРА.....226-32-03
Кореспонденти:
Ольга ПАДКОВСЬКА.....226-01-65
Олександр ГЕРШУНЕНКО.....226-37-83
Оксана ПОДОЛЬСЬКА.....226-39-34
Тетяна БАЛЛА.....226-59-27
Оксана ЛОІК.....226-36-23
Лілія ХОМИШИНЕЦЬ.....226-37-80
Бухгалтер Тетяна АНДРУШКО.....226-46-80

Львівський
ЗАЛІЗНИЧНИК

Адреса редакції: 79000
м. Львів, вул. Гоголя, 1.
E-mail: lz@railway.lviv.ua
ГС ДТГО “Львівська залізниця”
Р/р 260000092670
Код ЄДРПОУ 20851444 МФО 325956
ЛФ АБ “Експрес-Банк”

Індекс газети 30223.
Виходить щоп'ятниці.
Тираж 36 968.
Замовлення 1367.
Зверстано у комп'ютерному центрі редакції газети “Львівський залізничник”.
Комп'ютерна верстка
Антоня БЕГЛЯРОВА 226-38-15.
Склад редакційної колегії:
Ігор Парашак, Андрій Везденко, Галина Квас, Олександр Гершуненко.

Точка зору авторів може не збігатися з позицією редакції.
Передрук текстових чи візуальних матеріалів газети можливий лише з письмового дозволу редакції. Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали. Рукописи та листи авторам не повертаються. Листування із читачами ведеться лише на сторінках газети При цитуванні посилання на газету “Львівський залізничник” обов'язкове.
Газету віддруковано у “Видавничому Домі “Високий Замок”.